

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ
6. GENEL KURUL TOPLANTI TUTANAĞI
9 Aralık 2024 / ANKARA

1. 13 Nisan 2019 tarihli ve 30744 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2019/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kurulan Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi’nin 6. Genel Kurul Toplantısı 9 Aralık 2024 tarihinde Ticaret Bakanlığı Bakan Yardımcısı Sayın Sezai UÇARMAK başkanlığında gerçekleştirilmiştir.
2. Sayın UÇARMAK açılış konuşmasında, lojistik süreçlerini iyileştirmek üzere altyapı imkanlarının geliştirilmesinin kritik olduğunu, 200’ün üzerinde liman ve iskele olduğunu, bunun da hayli yüksek bir rakam olduğunu ve yoğun bir mesai gerektirdiğini, yeni limanlarda demiryolu bağlantısı sağlandığını fakat taşımacılıkta demiryolu payının %1 civarında olduğunu, bunun artırılmasının yarar sağlayacağını, Avrupa Birliği’ne (AB) yapılan ihracatın %60’ının karayolu üzerinden gerçekleştirildiğini ve taşımacılıkta farklı modları kullanmanın ülkemiz için önem arz ettiğini belirtmiştir.

Transit işlemlerinde 36 ülke ile entegre çalışıldığını, Gürcistan’ın da NCTS (New Computerised Transit System) geçiş sürecini tecrübe ettiğini, çevre ve komşu ülkelerde yapılacak iyileştirmelerin ülkemizin ticaretini de olumlu etkileyeceğini, uluslararası standartların uygulanmasının ve bölgesel iş birliklerinin ortak ticaret koridorlarındaki tüm ülkeler için büyük katkı sağlayacağını ifade etmiştir.

Ülkemizin birçok sözleşme ve anlaşmaya taraf olduğunu, Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması’nın da büyük oranda gümrük süreçlerini ele aldığını, dış ticarete gelişme sağlamak üzere ve hacmin yükseltilmesi için uluslararası kuralların takip edildiğini ve gelişme sağlandığını aktarmıştır.

3. Toplantı gündemine ilişkin Komite üyelerinin ilave bir önerisi olmamış ve Sekreteryaya tarafından hazırlanan gündem kabul edilmiştir.
4. “Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi Çalışma Grupları ve Teknik Komite Toplantısı Hakkında Genel Kurulun Bilgilendirilmesi” başlıklı gündem maddesi altında, Sekreteryaya ve Çalışma Grubu Eş Başkanları tarafından, Komite organlarında yapılan çalışmalar, paydaşlara aktarılmıştır. Yapılan istişareler çerçevesinde:
 - i. Sekreteryaya görevini yürüten Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından Şeffaflık, Gümrük ve Dış Ticaret, Altyapı ve Lojistik Çalışma Grupları altında takibi yapılan eylemlere ilişkin gelişmeler üyelerle paylaşılmıştır.
 - ii. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) temsilcisi tarafından “www.kolayticaret.gov.tr” internet sitesinin tasarım ve kod yazım çalışmalarının tamamlandığı, içeriklerin oluşturulmasından sonra sitenin kamuoyunun kullanımına açılmasının hedeflendiği, sitenin aktif kullanımı ve güncellenmesi için paydaş desteğinin önemli olduğu ve buradan en fazla özel sektörün istifade edeceği belirtilmiştir. Ayrıca, menşe ve dolaşım belgelerinin tamamının elektronik ortama

- aktarılmasının önemli olduğu, AB Birlik Gümrük Koduna uyum çalışmalarının hızlandırılmasının fayda sağlayacağı, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235'inci maddesi beşinci fıkrası kapsamında düzenlenen cezaların ağır olduğu ve mağduriyet yarattığı, NCTS Faz 5 geçişinin başladığı fakat sahada problemler yaşandığı, sürecin sorunsuz ve hızlı olmasının ülke ve sektör açısından yarar getireceği ifade edilmiştir.
- iii. Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) temsilcisi, açılacak sitenin başarısının diğer kurumlardan alınacak desteğe bağlı olduğunu, taslak mevzuat çalışmalarının burada yayımlanmasıyla bilgiye erişim ve şeffaflığın sağlanması yolunda önemli bir adım atılacağını, gümrük süreçlerinde birçok paydaş olduğunu ve ticaretin kolaylaştırılması için ihtiyaç duyulan iyileştirmelere diğer kurumların katkı vermesinin önem arz ettiğini, Maliye ve Hazine Bakanlığı tarafından uygulanan mukteza (özelge) benzeri bir sistemin Bakanlığımızca da kurulmasına ve izahat uygulamasının yaygınlaştırılmasına ihtiyaç duyulduğunu, gümrük ve ticaret işlemlerine yönelik mevzuatın ve bu kapsamda ithalat rejim kararlarının uyumu kolaylaştıracak şekilde daha erken yayımlanması gerektiğini aktarmıştır.
- iv. Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) temsilcisi, doğuda yer alan kapılarda Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından personel görevlendirmesi yapıldığı ve bundan memnuniyet duydukları, geçiş belgeleri konusunda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen girişimlerden memnuniyet duydukları, Muratbey ve Erenköy gümrük idarelerinde fiziki imkanların iyileştirilmesine ihtiyaç duyulduğu, karayolu taşımacılığında şoförlerin vize sorunlarının devam ettiği, 7/24 çalışma prensibine rağmen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği ile Sağlık Bakanlığı personelinin bazı idarelerde yer almadığı ve bundan kaynaklı zorluklar yaşandığı, e-irsaliye için kurum sistemlerinin entegre olmasına ve karşılıklı veri paylaşımına ihtiyaç duyulduğu, böylece sürecin hızlanacağı hatırlatılmıştır.
- v. Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD) tarafından, 18 eylemde çalışmaların devam ettiği, altyapı alanında iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğu ve fiziki imkanların geliştirilmesinin yarar sağlayacağı, NCTS konusunda sektörün sıkıntı yaşadığı ve hızlı bir iyileşme beklediği vurgulanmıştır.
- vi. Dışişleri Bakanlığı tarafından, Eylem Planı'nın 41 ve 43. eylemlerinde Ticaret Bakanlığı ile beraber çalışıldığı, vize konusundaki sıkıntıların aşılması için çaba harcandığı, öte yandan Schengen vizesi ret oranlarının dünya ortalamasına yakın olduğu, AB ve ülkelerle ikili düzeyde temasların sürdürüldüğü, vize serbestisi sağlamak üzere çalışmaların devam ettiği ve bu kapsamda 72 kriterden 66 tanesinin karşılandığı, ayrıca TIR'lar için hızlı randevu sisteminin önem arz ettiği belirtilmiştir.
- vii. Orta Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü temsilcisi tarafından, AB sürecinde belirlenen standartların kritik olduğu, uyum sağlandığı takdirde rahatlama yaratacağı, sanal para ödemeleri gibi ilerleyen dönemde yoğun şekilde gündeme gelecek teknolojik imkanlardan yararlanılması ve vizyoner adımlar atılmasının önemli olduğu ifade edilmiştir.

- viii. Tarım ve Orman Bakanlığı temsilcisince, Veteriner Sınır Kontrol Noktaları'nın (VSKN) 7/24 esasına göre çalıştığı, 23 VSKN 14 Zirai Karantina Müdürlüğünde faaliyet gösterildiği, özellikle Mersin olmak üzere liman idarelerinde sorunlar yaşandığı, fiziki imkanların iyileştirilmesine ve personel refahının sağlanmasına ihtiyaç duyulduğu, özellikle liman bölgelerinde görev yapan VSKN görevlilerine liman işletmesi tarafından yemek bile sağlanmadığı, bu nedenle yemek ihtiyaçlarını dışarda gidermek zorunda kalan personelin görev yerinden ortalama 1 buçuk saat ayrılmak zorunda kaldığı, bu gibi uygulamaların VSKN işlemlerini sektöre ugratabildiği ifade edilmiştir.
- ix. Gelir İdaresi Başkanlığınca 11 ve 17. eylemlerin lafzında geçen "harçlar" ibaresinin yanlış anlaşılmanın önlenmesini teminen çıkarılmasında fayda görüldüğü aktarılmıştır.
- x. Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü temsilcisince, Kapıkule ve Hamzabeyli idarelerinde yoğunluğun fazla olduğu, 7/24 esasıyla çalışmalara devam edildiği, gümrük personelinin çalışmaması sebebiyle Kapıkule'de yoğunluk olduğu yönündeki düşüncelerin gerçeği yansıtmadığı, gece saatlerinde araçların çağırılmasına rağmen TIR şoförlerinin çağrıya riayet etmemesi sebebiyle, sabah saatlerinde yoğunluk yaşandığı, diğer kurumların görevlendirdiği personel sayısında artış olduğu, ön beyanların gümrük sahasına gelmeden yapılması durumunda yoğunlukta azalma yaşanacağı, gümrük müşavirlerinin kendi bürolarından bu işlemi yapabileceği, özellikle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından müracaat başına ücret alındığından mükelleflerin toplu başvuruyu tercih ettiği, çok büyük gümrük sahasının idaresinin zor olduğu, hız ve güvenlik riskinin karşılıklı iki etken olduğu ve bunun dengelenmesi gerektiği, sorunun görüldüğü yerde hemen müdahale edildiği ve peronların her daim işler halde bulunması için gayret sarf edildiği ifade edilmiştir.
- xi. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından, NCTS 5. Fazı için geçiş sürecinin tecrübe edildiği, bazı aksaklıkların yaşandığı, iç gümrüklerde işlem yapılırsa dahi sınırda yapılmış gibi gözüktüğü, sorunlara ilişkin taleplerin kendilerine iletildiği fakat sistemde düzeltme yapma imkanlarının olmadığı, nakliyecilerin direkt Ticaret Bakanlığı ile temas kurması gerektiği vurgulanmıştır.
- xii. İstanbul Gümrük Müşavirliği Derneği temsilcisince, Genel Kurul toplantılarının 2 gün sürecek şekilde düzenlenmesinin verimi artıracığı, Kabahatler Kanunu'nun 14 üncü maddesinde düzenlenen iştirak hükümlerinin yeniden ele alınarak gümrük işlemlerinin kapsamdan çıkarılması gerektiği, müfettişlerin hemen ceza kesme eğilimi göstermeden rehberlik edecek şekilde yönlendirmede bulunmasının fayda sağlayacağı, İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün İstanbul'un Avrupa yakasında yetkili bir şubesinin açılması ve gümrük işlemlerine ilişkin izinlerin buradan verilmesine ihtiyaç duyulduğu, gümrük müşavirlerinin mevzuatın ana uygulayıcıları olması nedeniyle yapılan düzenlemelerin müşavirlerle de paylaşılmasının önem arz ettiği, ithalat rejim kararlarının yılın son gününde yayımlandığı ve uyum sağlamak zorluklar yaşandığı bu nedenle daha erken bir çalışma yapılması ve duyurulmasının sektör için çok mühim olduğu belirtilmiştir.

- xiii. Türk Standardları Enstitüsü temsilcisi tarafından, rejim kararlarının yayımlandığı tarihte yürürlüğe girmesinin çeşitli problemlere sebep olduğunun ve daha erken yayımlandığı takdirde herkes için yarar sağlayacağını altı çizilmiştir.
 - xiv. Dış Ticarete Yön Verenler Derneği temsilcisi tarafından, Bölge Müdürlükleri ile gerçekleştirilen toplantıların ve çıktılarının çok kıymetli olduğu, bu vesileyle bazı ilerlemeler kaydedildiği, kimi zaman diğer kurumlardan kaynaklı zaman kaybı ve maliyet artışı yaşandığı, özellikle liman işlemlerinde süreçlerin uzun olduğu, teminat alınarak işlemlerin hızlıca ve basit şekilde tamamlanması gerektiği, firmaların eğitimli personel bulmada sorunlarla karşılaştığı, bu nedenle Ticaret Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının üniversitelerin ilgili bölümleri ile temasının ve iş birliğinin çok önemli olduğu belirtilmiştir.
5. “Ticaretin Kolaylaştırılması Bölge Teşkilatları Farkındalık Toplantıları Hakkında Bilgi Verilmesi” başlıklı gündem maddesi çerçevesinde, 18 Bölge Müdürlüğü ile gerçekleştirilen toplantılar hakkında Genel Kurul üyeleri, Sekreteryaya tarafından bilgilendirilmiş ve tespit edilen ortak sorunlar aktararak çözüm yolları dile getirilmiştir.
6. Toplantı’nın kapanışında, Sayın Sezai UÇARMAK tarafından, Tarım ve Orman Bakanlığının attığı adımlar sayesinde belli gelişmeler sağlandığı, bununla beraber bunların devam etmesi gerektiği, söz konusu Bakanlıktan özellikle doğu kapılarında destek beklendiği, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının da süreçte destek vermesinin önem arz ettiği, çok büyük sahaların farklı sorunları da beraberinde getirdiği, ilaveten her kapının da bir kapasitesi olduğu, bu kapasitenin üzerine ancak belli bir oranda çıkılabilmesinin mümkün olduğu, Kaçakçılık ve Gümrük Kanunlarının uyumlu şekilde ele alınarak uygulamadan kaynaklı sorunların ortan kaldırılması ihtiyacının bulunduğu ve çözüm için sürece müdahil olunacağı, rejim kararlarının erken duyurulmasına önem verildiği bu yönde gayret gösterileceği, gümrük idarelerinin potansiyel sorun kaynağı gibi görülmesinin önüne geçilmesi için çaba harcandığı belirtilmiştir.